

Mölndals kommun
skola@molndal.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Hallenskolan
i Mölndals kommun

Tillsyn i Hallenskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Mölndals kommun under Vårterminen 2017. Hallenskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 28 mars 2017 och den 30 mars 2017.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Enligt skolans redovisning var det 93 procent av eleverna i årskurs 3 som under läsåret 2015/16 nådde kunskapskraven i svenska, 50 procent som nådde kunskapskraven i svenska som andraspråk och 88 procent som nådde kunskapskraven i matematik. I de samhällsorienterande ämnena nådde 93 procent kunskapskraven och i de naturorienterande ämnena var motsvarande andel 91 procent.

Av Skolverkets statistik från läsåret 2015/16 framgår att samtliga elever i årskurs 6 nådde kunskapskraven i alla ämnen förutom engelska, idrott- och hälsa, modersmål, naturorienterande ämnen (blockbetyg) samt svenska som andraspråk. I dessa ämnen var det enstaka elever som inte nådde kunskapskraven.

Lsåret 2015/16 hade eleverna i årskurs 9 ett genomsnittligt meritvärde på 269 (224 i riket). Samtliga elever nådde kunskapskraven i alla ämnen (74 procent i riket). Av skolenhetens elever i årskurs 9 blev alla behöriga till de högskole- och yrkesförberedande gymnasieprogrammen.

Resultat av skolans arbete för trygghet och studiero

I Hallenskolans kvalitetsredovisning för läsåret 2015/16 redovisas bland annat enkätresultat rörande elevernas trygghet och trivsel. Där framgår att 90 procent av eleverna i årskurs 5 och 87 procent av eleverna i årskurs 8 uppgett att de trivs och känner sig trygga på skolan.

Under vintern 2017 har även Skolinspektionen låtit Hallenskolan i elever i årskurserna 5 och 9 besvara en enkät. Av dessa enkätresultat framgår att 83 procent av de svarande i årskurs 5 upplever att de är trygga i skolan. Motsvarande andel för eleverna i årskurs 9 är 88 procent.

Vidare framgår av Skolinspektionens enkätresultat att 64 procent av de svarande i årskurs 5 uppger att elever stör under lektionerna och att 35 procent

Beslut

2017-05-02

3 (11)

Dnr 43 - 2015:9206

av de svarande upplever att det inte är studiero under lektionerna. Motsvarande andel i årskurs 9 som svarar att elever stör under lektionerna är 59 procent och 38 procent av eleverna i årskurs 9 har uppgett att det inte är studiero under lektionerna.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2017-08-31
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

Sammanfattande bedömning

I Skolinspektionens tillsyn har inget annat framkommit än att Hallenskolan, vid tiden för tillsynen, uppfyller författningarnas krav inom merparten av de granskade områdena. Hallenskolan har elevinflytande som ett fokusområde under innevarande läsår, vilket har inneburit ett arbete med att utveckla klass- och elevråd. Skolinspektionens tillsyn visar emellertid att eleverna inte ges ett reellt inflytande över undervisningen i alla ämnen. Rektorn måste därför se till att det pågående arbetet med att utveckla de formella formerna för

elevinflytande även innefattar ett arbete för att öka elevernas inflytande över undervisningen.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mölndals kommun att senast den 31 augusti 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Mölndals kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Lärarna ska se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

*Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att eleverna i alla ämnen inte ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningen innehåll. Skolinspektionen gör detta dels mot bakgrund av att en relativt stor andel av eleverna uppgett i enkätsvar att de inte har inflytande över undervisningens innehåll och valet av arbetsformer, dels mot bakgrund av att det under intervjuer med elever och lärare, samt under lektionsobservationer, framkommit att elevernas inflytande över dessa delar av undervisningen är begränsat. De uppgifter som framkommer innebär enligt Skolinspektionens bedömning att eleverna inte får ha inflytande över de olika arbetsområdenas innehåll och hur dessa ska behandlas. Skolans arbete inom detta bedömningsområde strider därmed mot författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt läroplanen ska de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. Läraren ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan. Vidare ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Läraren ska se till att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad, verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Utredning

Under vintern 2017 har Skolinspektionen låtit skolans lärare samt elever i årskurserna 5 och 9 besvara en enkät. I enkäten har 31 procent av eleverna i årskurs 5 svarat att de inte har inflytande över valet av arbetsformer. För eleverna i årskurs 9 är motsvarande andel 45 procent. Eleverna i årskurs 9 har även fått frågan om de får ha inflytande över undervisningens innehåll. Då har 55 procent av dem svarat att de inte har det. Bland lärarna som besvarat enkäten anger 29 procent att eleverna inte är med och påverkar undervisningens innehåll. När det gäller elevernas möjlighet till inflytande över valet av arbetsformer svarar 27 procent av lärarna att eleverna inte har möjlighet till detta.

De intervjuade lärarna och rektorn uppger att skolan under innevarande läsår har elevinflytande som ett fokusområde. Fokus har då varit på att utveckla klass- och elevråd då dessa inte fungerat under tidigare läsår. När det gäller inflytande över undervisningen berättar rektorn under intervju att hon upplever att detta är svårare att få till för lärarna. Möjligheten för eleverna till

inflytande över redovisningssätt finns, enligt rektorn, men när det gäller inflytande över övriga delar av undervisningen så varierar det mellan lärare. I intervjuer med lärarna framkommer det att lärarna i vissa ämnen menar att elevernas inflytande är begränsat. Lärarna uppger istället att det är de som "sätter ramarna" för vad de ska arbeta med och att eleverna, inom dessa ramar, i varierande grad får ha inflytande över arbets- och redovisningsformer.

Eleverna berättar under intervju att de i flera ämnen, och för flera lärare, inte ges möjlighet att påverka valet av arbetssätt. De menar att möjligheten till inflytande varierar beroende på vilken lärare de har och att det för vissa lärare således ges möjlighet att vara med och bestämma på vilket sätt de ska arbeta.

Efter Skolinspektionens lektionsobservationer i de efterföljande intervjuerna med eleverna framkommer att de, med enstaka undantag, inte varit med och bestämt om hur arbetsområdenas innehåll ska behandlas och i vilken form de ska arbeta.

Motivering till föreläggande som ingripande

Mölnbalds kommunns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Mölnbalds kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess

vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och

Beslut

2017-05-02

8 (11)

Dnr 43 - 2015:9206

främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Beslut

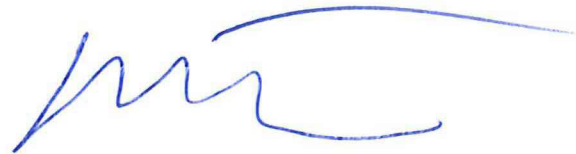
2017-05-02
9 (11)

Dnr 43 - 2015:9206

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Daniel Talje
Föredragande/Utreddare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Hallenskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Hallenskolan

Hallenskolan är en kommunal skola i Mölndals kommun. Skolan har cirka 420 elever i årskurserna 1-9 samt förskoleklass. Skolan leds av en rektor. På skolan finns ett bibliotek och en utbildad bibliotekarie. Skolan har tillgång till elevhälsa som består av en skolsköterska, skolläkare, psykolog, kurator samt två specialpedagoger. Skolan har även tillgång till en studie- och yrkesvägledare för eleverna i årskurserna 8 och 9.